

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Zbraně v rukou vojenských kaplanů očima řadových vojáků
Autor práce: Bc. Roman Rada
Obor studie: Teologie služby
Posudek vypracoval: ThDr. Mgr. Jiří Ignác Laňka, Ph.D.
Datum: 10. května 2019

Formální stránka

Předložená diplomová práce obsahuje 70 stran vlastního textu a obsahuje všechny požadované náležitosti. Text je formátován odpovídajícím způsobem a je přehledný. Bibliografické citace odpovídají požadavkům a v textu jsou odkazovány formou průběžných poznámek „pod čarou“. Formálním požadavkům práce vyhovuje.

Jazyková stránka

Práce vykazuje jisté gramatické nedostatky, zvláště v oblasti interpunkce. Chybovost se však nejeví jako významná.

Obsahová stránka

Diplomová práce obsahuje dvě základní části, a to teoretickou a empirickou. Autor si vytkl za cíl zjistit vztah příslušníků Armády ČR k vojenským kaplanům a k náhledu vojenské veřejnosti na nošení a používání zbraní touto zvláštní skupinou vojáků. Současně s tímto hlavním záměrem se rozhodl zjistit, jak jsou vojáci o duchovní službě informováni a jak vnímají její přínos. Ve svém studiu se opírá i o výsledky své bakalářské práce, psanou na stejné téma, i když s jiným úhlem pohledu.

V úvodu práce jsou stanoveny hypotézy, jedna hlavní a dvě vedlejší. Bohužel zde zcela chybí stav zkoumané problematiky a seznam autorů a jejich děl, ve které se jí věnují. I když je vytčené téma propojení zbraní a kaplanů originální, sama problematika zkoumání působení duchovních v prostoru armády již své průkopníky má, není jich zrovna málo a zcela jistě si zaslouží autorovu pozornost.

Teoretická část zpočátku podává vcelku neucelený historický náhled do vývoje duchovní služby armády naší armády. Autor velkou pozornost věnuje gen. Methodu Kubáňovi, jehož působení zasahuje jak do rakousko-uherské armády, tak i do ozbrojených sil 1. republiky. Msgre Kubáň je jistě velice významná osobnost vojenského prvorepublikového kléru, nicméně jsme se s ním mohli seznámit již v diplomantově bakalářské práci, a to velice podrobně. Je jen škoda, že autorově pozornosti unikl například Msgre Antonín Voneš, který duchovní službu převedl z prostoru rakouského mocnářství do samostatné Československé republiky, či gen. Jaroslav Janák, který byl naopak posledním přednostou a zároveň posledním generálem duchovní služby. Je však otázkou, zda je v takto tematicky zaměřené práci vhodné předkládat obširný životopisný materiál několika málo osobností. Diplomant uvádí, že považoval za „nezbytné vycházet z bohaté a významné historie vojenských kaplanů v naší zemi“. To je jistě správný postup, bohužel zde však chybí propojení se zkoumanými tématy. Nedozvíme se, jestli vojenští duchovní zbraně nosili či používali, chybí i shrnutí významu působení duchovních v armádním prostředí jak z pohledu vojáků, tak i samotné duchovní služby. U historického úvodu práce, která sama o sobě není historická, by bylo možné očekávat právě selektivní výběr informací, přímo se vztahujících k výzkumu. U dalších kapitol teoretické části práce je již soulad s tématem práce podán vhodněji, a i výběr jednotlivých problematik se jeví šťastným.

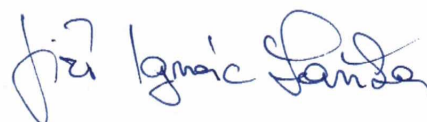
Je-li možné mít jisté výhrady k teoretické části práce, část praktická to však plně vynahradí. Autor jí věnoval velkou pozornost. Výzkum proběhl pomocí dotazníků, na které odpovědělo 153 respondentů, jejichž odpovědi bylo možné využít. Statistická významnost tohoto vzorku v poměru k celkovému počtu vojáků české armády sice není velká, ale výpovědní hodnotu zcela jistě má, zvláště s přihlédnutím ke značné homogenosti vojenského prostředí, daného specifikou jejich profese. Vyhodnocení dotazníkového šetření podalo odpovědi na hlavní hypotézu, kterou byla teze, že služební zbraň v rukou vojenského duchovního působí nepatřičně, a na dvě vedlejší hypotézy, a to že informovanost o činnosti vojenských kaplanů v řadách vojenské veřejnosti je nedostatečná a že pastorační působení kaplanů je vojáky vnímáno pozitivně. Vzorek respondentů prochází napříč spektrem armádního prostředí s mírnou převahou déle sloužících osob, což však není na škodu, ba právě naopak. Odpovídalo i 51 veteránů zahraničních misí a 29 vojáků, kteří zahraniční operaci zažili poprvé. Výsledky šetření autor podal jak slovně, tak i formou přehledných grafů. Vhodně volené otázky podaly zajímavé a podle názoru oponenta relevantní odpovědi. Většina vojáků nevnímá zbraň u vojenského duchovního jako nepatřičnou, a to i proto, že ho vnímají jako organickou součást svého prostředí. Dále se ukázalo, že povědomí o činnosti a možnostech kaplanů je i po 21 letech existence novodobé duchovní služby stále nedostatečné s tím, že větší pozornosti se kaplanům dostává hlavně při zahraničních operacích. Výzkum jednoznačně prokázal, že vojáci své kaplany vnímají převážně pozitivně a to přesto, že většina vojáků se nehlásí k žádnému

náboženskému vyznání, jak ostatně ukázal i vzorek respondentů, ve kterém jich bylo celých 79 %.

Kolega Roman Rada věnoval své úsilí bádání v oblasti, kterou dobře zná a která je mu blízka. Téma vojenské duchovní služby je v našem prostředí již poměrně dobře zpracované, nicméně ústřední námět této diplomové práce je neotřelý, zajímavý a přínosný. Přes výše uvedené výhrady lze odpovědně říci, že se autorovi povedlo téma uchopit dobře, do značné hloubky a že jeho práce splnila svůj účel i s tím, že otevřela nové otázky, na které bude možné v budoucnu dát nové odpovědi. Podle názoru oponenta text předložený k obhajobě svým obsahem i rozsahem plně odpovídá podmínky stanovené pro diplomovou práci. Oponent tedy rád doporučuje závěrečnou práci Romana Rady k obhajobě.

Navrhované hodnocení **Výborně až Velmi dobře**, podle průběhu obhajoby.

A handwritten signature in blue ink that reads 'Jiří Ignác Laňka'.